

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 276.

TOLLHEGYEN.

— május 15.

(II. Vilmos Budapesten) II. Vilmos császár tehát jelen lesz gróf Andrássy Gyula szobrának leleplezésén. Diplomáciai tárgyalások indultak meg az iránt, hogy az ünnepi beszédek mind németül tartassanak ez alkalommal. Hogyne, mikor a magyar nemzet olyan lovagias és figyelmes nép, hogy tüstént elfelejti a maga nyelvét, ha idegen ur van a társaságban! . . .

(Andrássy megszólal.) II. Vilmost meglátja a szobra előtt gróf Andrássy Gyula. Megszólal ilyetén képen:

— Felség! Nem azért szerződtem Németországgal, hogy Németország Magyarországnak kössön szerződést Magyarországgal!

(Lesz megint tósz.) „Nem lenne jó, ha újabb poharköszöntőkkel engesztelném ki a bamba magyarokat?” Kérde II. Vilmos, a nagy beszélőnk.

— Nem hiszünk mi már szép szónak (feleli a nemzet), akár nagy, akár kis német mondja, akár Berlinben, akár Bécsben fabrikáltak. . . Nagyot tanultunk egy év alatt!

— Akkor hát „lex mihi Mars!” felel büszkén az imperator-re!

Az ifjúságban a jövőt szeretjük...

Tanév végén.

— Irta: Gáspár Imre. —

— május 15.

Ha estendén elsétálunk az iskolalégiüm előtt, önkéntelen mosolyra nyílik ajkunk. Saját ifjúságunk jut eszünkbe és azok a nagy készülődések, vágyak és aggodalmak, amelyeket ilyenkor, az érettségi vizsga idején éreztünk mindannyian! Van ott most munka, sürgősforgás és szorgoskodás! „Multa tulit, fecit puer, sudavit et alsit!” Így mondotta a nagy római poéta, a kinek pompás mondásai ugyancsak szaporítják a nemes ifjúságnak e napokon való gondjait. Ugyan, javits ki, ifju matursans, ha — három évtized fátyla alul — hiányosan betűztük ki a ti nagy napjaitoknak ezt a jellemző jellegét!

Mondom, mosolyogva nézzük a derék fiukat, kik néhány nap múlva már az érettségi bizonyítvány marsalbotját hordják a zsebökben! Mi is izadtunk, mi is remegve gondoltunk a nagy napra, melyen — hogy a régi egyházi író szavaival éljünk — számot kellett adnunk afelől, hogy miként sáfarkodtunk a reánk bízott girával! Hát

beszámoltunk vele szerencsésen. Ki átlépte sikeresen tudománya mértföldlépő sarujával ezt a Rubicon, vagy volt, kinek újra kellett — holmi pótvizsga révén — megkísérlenie a nagy lépést. Volt, akinek a nagy lépés nem sikerült és belepottyant a Rubicon kello közepébe. Oda se neki. Mindannyian megvultunk, megvagyunk ma is és örvendünk, ha az utánunk következő nemzedékek is szerencsével intézték a dolgukat. Aki elhasalt, abból is ember lett, mert hiszen nem okvetlen szükséges, hogy ki-ki tisztje legyen a Múzsák hadseregének. Szüksége van nem csupán a k. u. k. Armádiának, hanem az életnek is nem csupán hadnagyokra, de művelt manipuláns örmesterekre és altisztekre is. Aki a VIII. osztályig fölvitte, az nem élt hijába akkor sem, ha nem uszta meg az érettségi vizsgát, mert annyi műveltséget mindenestre szerzett nyolc esztendő folyamán, hogy kiválik az igénytelenebb pályák átlagából!

Az emlékezés- és megnyugvás mosolyát azonban ma már elnyomja némi kis aggodalom. Nagyot változtak azóta a viszonyok — és az emberek. Rettenetesen elharapódzott a minősítés iránia. Az önkéntesség joga a VIII. osztály végzéséhez van kötve. Az érettségi vizsga belépti-jegyet követelték oly pályák benyiló ajtaján is, amely pályá — p. o. a VI. osztály végzésével — egy kis rövid szakoktatás is egy-két évi gyakorlat után kellek kinevelni céljaira a maga emberét. A minősítés eme nagyzó hóbortja okozza, hogy a középiskolák tulzsufolvák, elannyira, hogy a tanár által bár két kézzel szórt a szellemi mannából, vajmi kevés juthat egy-egy tanulóra. Arról pedig, hogy a tanár külön-külön ösmerje a reá bízott nyáját s minden egyes növendékének — hogy ugy mondjuk — lelki horoszkópját tudja elkészíteni, ma már szó sem lehet. Jóformán idegen ember dönt az idegen ifju jövője felett, anélkül, hogy (egy-két felelet után) biztos lehetne arról, hogy igazságos tudott-e lenni a maga döntésében?

Az érettségi bizonyítványt tehát szörnyen követeli az iskolától az élet, ugyanakkor megnehezíti megszerzésének lehetőségét az állam. Ez a viszonyoknak az iskolára való nehezéde. Hát az emberek? Ez az ideges nemzedék, az élet nehézségeitől már oly korán visszariadó ifjuság, ezen a lélek ellentálló képessége nélkül szükölködő új gárda! A városok tömkelegébe ugyszólván ellenőrizetlenül odalökött, tapasztalatlan raj, melyre erősebben hatnak a csábítások, a feléje a könyvek

ből, hirdapokból, szinpadról és a társas-érintkezés miazmás levegőjéből tóduló, hitet, erkölcsöt, magasztos célokat tagadó áramlatok, mint a kötelesség komoly intelmei! Az iskola szigorú, a külvilág léha. Csoda e tehát, hogy a kettőnek eltérése rombolólag hat az ifju lelkivilágára? Csoda-e, ha az érettségi vizsga idején egymást érik a rémhírek, a melyek álmainkat zavarják, lelkiismeretünket felháborítják, a midőn egy-egy jobb sorsra érdemes, de gyöngé lelkű és éretlen gondolkozású ifju öngyilkosságának híret kürtölik világgá! Bűnös az iskola, a mely nem látja be, hogy eme bomlott és ellentétekben szapora világban „az a bölcs igazán, ki józanul mérsekli a szigort!” „Ne legyetek föltöbb igazak!” Bűnös az élet, mely a gyermekifjut áthatotta az életet megvető, léha közszellemmével! Bűnös az ifju, ki feledve Istent, hazát és családot, nem bizva saját erejében és jövőjében, könnyelmű kézzel dobja el magától kis balsikere miatt az életet, tehát azt, ami nem az övé, hanem Istené, hazáé, családé és a jövőé! Pedig mi érhet egy gyermek ifjut, a mit már egy-két esztendő alatt jóvá nem tehetne? Az ifjuságé az egész élet, az egész világ, az egész jövő. Itt van az helyén, hogy az ifju, abban a hitben, hogy vele igaztalanul bántak el, a mellére üssön és azt kiáltja, hogy „csak azért se!” Értjük mi azt és megrázó tragikumnak is tudjuk, ha Ikarusz aláhull a magasból, hová merész vállalkozása hajtotta. De ha Ikarusz elpusztítja magát, mielőtt a szárnyai csak meg is lendültek volna, az nem tragikus vég, az a pipogya szalmabáb szálnalmat nem érdemlő felbukfencezése.

Debrecenben — melynek diák-életét mi öregek atyai gonddal figyeljük meg — éppen most, az érettségi vizsgák évadján sok biztató jelt konstatalhatunk. Tegnap folytak le a VIII. osztály vizsgái, amelyeken egyetlen ifju sem bukott el. Dicsérjük az eredményért az ifjakat, kik ez örvendetes eredménnyel már is jeles érettségi bizonyítványt állítottak ki maguknak. Dicsérjük az iskola közszellemét, a mely ily szép eredményt mutathat fel. Mert mi is ugy hisszük, hogy a mennyi jó és rossz osztályzatot oszt ki az iskola növendékeinek, azokat bátran fölvesheti saját épületének homlokzatára. Dicsérjük a tanárikar humánus gondolkozását, a melynek alapján mérlegelte a heizetet s a kisebb rosszat választotta, a midőn a talán gyöngébbekkel szemben kegyelmet gyakorolt. A Bocskay-ünnepélyen is láttuk, hogy érde-

mes az ott szerepelt élénk esztű, szép igyekezetű fiukért az egész csapat megkímélése.

Bizton hisszük, hogy ily eredménnyel fog végződni az érettségi vizsga is. Ezt sugja nekünk humánus érzésünk és a modern élet ismeretéből merített felfogásunk. A debreceni főiskolának nincs arra szüksége, hogy oly rémes szenzációk tegyék emlékezetessé a tanévet, a minők (ez is szörnyű hibája a mi tekintetnélkül való sajtónknak) hármásával, négyesével kelnek szárnyra egyes tulbuzgó főiskolákból. Hanem az bizonyos, hogy egzisztenciákból játszik a tulzott szigor. A debreceni tanárikarnak azonban fölösleges volna tanácsokkal szolgálnunk. Tudják ők, hogy ma kivételes idöket élünk, a melyekben a szívnek kell hogy elnököljön a lélek belső tanácsában. A tanár urak méltányosak legyenek s a fiuk — ha valami nem is menne a kedvök szerint — ez esetben sem fognak balgaságokat elkövetni. A kormány által küldött érettségi vizsgabiztos, dr. Kiss Aron, a fényes nevű pedagógus, pedig annyira pedagógus s a nagy tudása mellett annyira a szív embere, hogy az érettségi vizsgán elébe járuló ifjak mindegyikét bizonyára szeretett rokonának, lelki fiának fogja tekinteni.

Az ifjúságban az egyház és a nemzet jövőjét szeretjük . . .

Politikai hírek.

— Pótválasztások. A mai pótválasztásokról a következő értesítéseket vesszük:

Törökkanizsa, május 15. Ma van itt a pótválasztás Tallián Béla pártönkivüli és Ilics Brankó nemzetiségi közt. A küzdelem igen hevesnek ígérkezik. Délig leszavazott Talliánra 119, Ilicsre 115 szavazó. Az esti órákban Tallián 200 többséggel vezet.

Temesvár, május 15. Ma van Csákován a pótválasztás Dobroszlav Péter dr. függetlenségi és Brébér György román nemzetiségi közt. A román Brébér-párti választók a Götterhalte hangjai mellett vonultak fel. Dél előtt 11 óráig Dobroszlávnak 532, Brébérnek 90 szavazata volt. Az esti órákban Dobroszlavot 322 szótöbbséggel választották meg.

Szegszárd, május 15. Ma van itt a pótválasztás Boda Vilmos volt orsz. képviselő és Szabó Károly alsónyéki ref. pap között; mindketten függetlenségi párti jelöltek. A pártok a szavazáshoz rendben vonultak fel. A szavazást a Szabó-párt kezdte meg. A rendet 100 lovas, 100 gyalogos katoná és 32 rendőr tartja fenn. Az esti órákban 425, Szabónak 484 szavazata van.

Törökkanizsa, május 15. Törökkanizsán Tallián pártönkivülit Ilics szerb nemzetiségi ellen, Szekszárdon Szabó Károly függetlenségi Boda Vilmos volt orsz. képviselő ellen, Bégaszentgyörgyön Kardos Samu függetlenségi képviselőkké választották.

A politikai helyzet.

(Saját tudósítónktól.)

— május 15.

A horvát nemzeti párt teljes letérése — amely tegnap a tartománygyűlési elnökválasztásnál nyert frappáns kifejezést, amelyben az évtizedek óta uralmon volt nemzeti párt még jelöltet sem mert állítani s a magyarbarát rezolucionisták fényes győzelmét arattak — nagy örömet okozott a politikai körökben. Most már, amikor Horvát-

országban is a magyarbarát politika hódított tért s ezzel Horvátország megszűnt Ausztria eszköze lenni, fokozottabb mértékben biznak az új rendszer megerősödésében.

A Horvátországban elért sikerrel szemben lényegesen leszáll az értéke annak a különben sem félelmes veszedelemnek, amely a magyar parlamentben a nemzetiségi képviselők részéről fenyegette az új rendszert. A nemzetiségi képviselők egyesülése immár befejezést nyert ugyan, de ez a koalíció nem szándékozik erőteljesebb agresszivitást kifejezni, aminek bizonyossága az is, hogy az a külön felirati javaslat, amelyet a nemzetiségiek szokás szerint most is be fognak nyújtani, semmivel sem megy túl az eddig benyújtott hasonló javaslatokon; s a nemzetiségiek elállottak attól a szándékuktól is, hogy hosszabb feliratu vitát folytatnak; mindössze 4—5 szónokkal fognak részt venni a vitában és ezek is körültekintő óvatossággal tartózkodni fognak a magyar nemzeti érzékenység megsértésétől.

(Nem lesz koalíciós kör.)

A politikai hirgyártók sokat beszélnek most arról, mintha a koalíciós pártok körében azzal az eszmével foglalkoznának, hogy a különböző pártörök fentartása mellett egy közös klubot létesítsenek, amelynek az lenne a titkos célja, hogy a szövetkezett pártok későbbi egybeolvadásának útját előkészítse. Ebből a hírből — a mint már bizonyos — egy szó sem igaz; a szövetkezett pártok megtartják egymás iránt a legteljesebb barátságot és gondosan ápolják a bajtársi viszonyt, de egybeolvadásról senki sem ábrándozik, tökéletesen elég lévén a kitűzött közös célok elérésére az a kapocs, melyet a pártok összegének bizalmával rendelkező kormány képez a pártok között.

(Fölmentett főispán.)

Egy Tiszát és Fejérváryt egyenlő buzgalommal szolgáló főispánt igazított ma kifelé a belügyminiszter. Molnár Viktor, Temesvármegye és Temesvár főispánja mentetett föl állásától.

(Főispáni kinevezések.)

A ma délután tartandó minisztertanács elé élénk érdeklődéssel néznek politikai körökben, mivel a minisztertanács a már ismert fontos kérdéseken kívül több függőben lévő főispáni kinevezést is el fog intézni. Hír szerint ugyanis ma döntik el a csongrádmegyei és hevesmegyei főispánok kinevezését.

(Gróf Csáky Albin veje.)

Kirántolták Hertelendy László, gróf Csáky Albin veje alól is azt a széket, amelyre — a főrendiház elnökének ösmeretes viselkedését meghálálódó — a darabont-kormány helyezett volt alá. Hertelendy számára ugyanis a közalapítványi igazgatóság állását teremtették meg. Az állás megszűnt, Hertelendy utnak indított.

Egyházkerületi közgyűlés.

— május 15.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület ma délelőtt kezdte meg tavaszi közgyűlését.

A teljesen megtelt teremben pontban kilenc órákor emelkedett fel Dávidházy János legidősebb esperes és szívet megkapó, magas röptű remekszép imával nyitotta meg a közgyűlést. Az ima után gróf Dégenfeld József egyházkerületi főgondnok mondotta

el megnyitó beszédét kiemelve, hogy agg püspökünk gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg. Több halott elparentálása után a zsinat üléseiről számolt be, majd őszinte örömet fejezi ki, hogy Magyarország felől elhárult az abszolútizmus sötét fellege. Az elnököt megéljenzették.

A távollevők igazolása után a közgyűlés új tagjait igazolták. Dicsőfi főjegyző jelentti, hogy az érmelléki egyházmegye gondnoka Fényes Endre lett. A közgyűlés ezt örömmel veszi tudomásul, mire Fényes néhány meleg szót szól. A megjelentek számbavételét holnapra halasztják.

A közgyűlés megerősíti Madarász Imrénének zsinati pótképviselővé történt megválasztását.

A közgyűlés azután megalakítja azt a bizottságot, melynek feladata a közgyűlés alatt előforduló szavazásnál a szavazatok összeszámolása. A szavazatszedő bizottság tagjai lettek: Szikszay Zoltán elnök, Fráter Barnabás, Szabó Lajos, Szele György és Sinka Sándor.

Az időszaki tanácsot két évenként választják. Ez a két év most letelvé, az időszaki tanácsot újból alakítják. Rendes tagok: Dávidházy János, Kiss Albert, K. Tóth Kálmán, Simonffy Imre, Ujfalussy Béla; pótagok: Görömbey Péter, Sulyok István, Domahidy Elemér, Géressy Kálmán és Fráter Barnabás.

A Baldácsy-alapítvány bizottságába minden egyházmegye két rendes és két pótagot küld. Megválasztottak rendes tagok: Kiss Aron és gróf Dégenfeld József; pótagok: György Endre és Dicsőfi József.

A tanítónképesítő vizsgálatokra kiküldött bizottság tagjai: Szele György és Somogyi Pál.

A pénzügyi bizottság jelentését olvassa fel azután Dicsőfi József főjegyző. Köszöni a bizottság Dégenfeld grófnak 1500 koronás újabb adományát a debreceni egyetem részére. Balogh Ferencnek ezer koronás adományt ad az egyházkerület egyik munkájának kiadására. A fővárosban az egyházkerület által közösen építendő *Calvineum* részére hozzájárulást adni fog az egyházkerület, de előbb bizottságot küld ki, mely bizottság javaslatot fog tenni az őszi közgyűlésnek. *Calvineum* építését szükségessé teszi, hogy a zsinat ülései és az egyházkerület többi esetben való építkezései így oly nehezek, mert nincs rendes helye és otthona a reformátusoknak Budapesten.

A középiskolai felügyelő fizetése még ma is ugyanaz, ami az állás szervezésekor volt. A felügyelő munkaköre, felelősségteljes hivatása egyre növekedik, míg az idők folytán a felügyelő fizetése mögötte maradt a tanárok fizetésének. A közgyűlés a középiskolai felügyelőnek fizetését 600 koronával emeli.

Az egyházkerületi pénztárosnak, Rózsa Sándornak köszönetét és elismerését nyilvánítja a közgyűlés és a múlt évi jelentését a zárószámadról tudomásul veszi.

Lelkészképesítési javítóvizsgák dec. 19-én eredményesek voltak. Ugy ezt, mint a főjegyzőnek a tanító és tanítóképesítési vizsgálatokról szóló jelentését.

A debreceni ujonan építendő főgimnázium ügye került szóba azután. A főgondnok jelenti, hogy az új gimnázium céljaira 300 ezer koronát folyó számlára az Alföldi takarékpénztártól felveit, az új gimnázium helyiségére a Péterfia utca első és hetedik számú házát meg is vették. A kultuszminiszter a beruházási alapból 66 ezer korona segélyt adott. A jelentést örömmel vették tudomásul.

Néhány konventi határozatot vettek tudomásul, azután a debreceni egyháznak száz ezer koronás egyetemi alapítványának ügye került tárgyalásra.

A főjegyző felolvassa az egyházmegye határozatát, mely helyben hagyja a presbiteriumnak ama határozatát, mely szerint a debreceni egyetemen felállítandó bölcseleti fakultás létesítésekor folyósítsa az egyház a száz ezer koronát. Az egyházkerület megerősíti a határozatot.

Révész Imre irodalmi hagyatékát az egyházkerület megveszi.

A baptistákat a kultuszminiszter felveszi az elősmert vallásfelekezetek közé. Az erről szóló miniszteri rendeletet felolvassák. A közgyűlés tudomásul veszi a miniszteri rendeletet.

Harsányi László hittanhallgató a berni egyetemen tanul még pedig az ottani professzorok tanubizonyosága szerint oly fényes eredménnyel, hogy a főiskola tanári kara kéri a közgyűlést, hogy neki továbbra is segílyt, illetve ösztöndíjat adjon. Szóll Kálmán és dr. Ferenczy Gyula, valamint Erős Lajos olyan irányban szólalnak fel, hogy az ilyen ügyek a főiskolai igazgatótanács utján kerüljenek a közgyűlés elé. A közgyűlés megadja a segílyt.

A theológia tanári kara előterjesztést tesz a legációk rendezése tárgyában. Elhatározták, hogy megtiltják az egyházaknak az ugynevezett specifikálást, azaz, hogy egyes egyház maga legyen magának a főiskola megkerülésével legátust. Betiltja az egyházkerület, hogy egyes egyházak — a specifikálás eltolása miatt — ne kérjenek legátust. Végül a hittanhallgatók védelmére kimondották, hogy a káplánokká ex-ni-tált IV. éves hittanhallgatók sem saját egyházukban, sem máshol legatitót nem vállalhatnak.

A közgyűlés letárgyalta a terjedelmes tárgysorozat 30 pontját, a többi a holnapi folytatásos ülés tárgyalják. A mai ülést déli egy órákor rekesztette be az elnöklő főgondnok.

Déli két órákor Kiss Áron püspök ebédet adott, melyre az esperesek, gondnokok és a tanácsbírák voltak hivatalosak.

Balogh Ferenc ünneplése.

40 éves jubelium.

— május 15.

Lélekemelő ünnepély folyt ma le az ev. ref. főiskola disztermében. A magyar protestáns világ egyik legérdemteljesebb férfiat, az egyházi élet, tanügy és irodalom fényes nevé munkássát ünnepelték, érdeműs munkásságának negyvenedik évfordulója alkalmából.

Balogh Ferenc pályájának sikerei kihatottak a főiskola falai közül, nevét ösmerek az egész országban, sőt a külföldön is. Mi, a kik közelről ösmérjük, tiszteljük közéleti érdemein kívül puritán jellemét, egyéniségének rokonszenves, vonzó voltát. Az ő, a minek Rákosi Jenő nevezte egyik tárcájában: „előkelő lélek”, a szó legteltjesebb értelmében. Mint hazafi is lelkesítő példaként jár a vezetésére bizott ifjuság előtt.

Méltán megérdemelte Balogh Ferenc ezt a lelkes ünneplést, nemcsak az egyház és a protestáns világ, hanem a művelt társadalom és az irodalmi világ részéről is! Dícséret illeti azokat, akik egy ily nagy, a köznapiság színvonaláról bátran, magassan kiemelkedő, neves, becsületes és áldásos munkásságban megöszült férfiú ünneplésének eszméjét megpendítették!

A szép ünnepélyről szóló tudósításunk a következő:

Délután fél 6 órára zsufolásig megtelt a főiskola diszterme ünneplő közönséggel. Az egyházkerület, a debreceni ev. ref. egyház, a főiskolai tanári kar, a város és a megye notabilitásai nagy számmal voltak jelen. A helybeli középiskolák tanárkara is képviselve volt az ünnepélyen. Megjelent teljes számmal a népszerű tanárért lelkesülő theologiai ifjuság, a másszakbeli társaikkal egyetemben s nem hiányzott a díszes hölgyközönség sem.

Az ünnepélyt gr. Dégenfeld József, egyházkerületi főgondnok nyitotta meg, mely szavakkal vázolván Balogh Ferenc érdemeit, s jókívánatait fejezve ki az ünneplést ősz férfiú iránt.

Hang a harmadik egyetemről.

Azután Biky Károly, szatmári esperes állott fel, s üdvözölte a tudós ősz professort egykori tanítványai nevében. — Ő Balogh Ferencnek első tanítványai közé tartozott, a kik negyven évvel ezelőtt az ujkori Gamaliel lábához telepedve lesték és szívták magukba a lelkesítő, istenfélelmet és hazaszeretetet tanító ifju tanár szavait. Meghatott hangon, imádságzerű beszédben emlékezik meg tanítómesterekről, a ki felett az évtizedek csaknem nyomtalanul repültek el. Kéri, hogy áldja meg az Isten és tartsa meg még sokáig, hogy neveljen még több nemzedéket az egyháznak, az emberiség, a haza és a vallás szolgálatára. Magyarozatát adja annak, hogy miért esüngenek a régi tanítványok oly szeretettel tanárjuk kebelén?! A kölcsönös szeretet, a folytonos érintkezés, a jó visszaemlékezés a szeretett tanárra keltette fel lelkükben az ünneplés eszméjét. — Balogh Ferenc a tanítványait közvetlen közelbe ereszette szívéhez, s megdöntötte azt a válaszfalat, mely tanár és tanítvány között emelkedett. Ő a tanítványainak nemcsak tanára, hanem igazán szerető, jó barátja volt. — Köszönetét és háláját fejezi ki a régi tanítványok nevében a tudós tanárnak s végül Mózeshez hasonlítja őt, a ki negyven évig vezetgette Isten választott népét a pusztában, de az ígéret földére nem vezethette be. — Magas szárnyalású, megható beszédét s szavakkal fejezi be: „Legyen a nagytiszteletű tudós tanár ur olyan, mint volt Mózes, s negyven évi vezetés után vigye be népét az ígéret földére — az első magyar protestáns egyetem falai közé!” Azután, levéve a lepelt, átadja a Balogh Ferencnek a tanítványai által készített emléktárgyat, két díszes ezüst gyertyatartót s egy thea rózsa csokrot, melyet az ősz professor meghatottan emelt arcához.

A dékán beszéde.

Most a főiskola összes tanárkara nevében lovag Csiky Lajos akadémiai dékán mondott üdvözlő beszédet. — Méltányolja a tudós tanártárs meghaláhatatlan nagy munkásságát. Mint mondja, ő is tanítványai közé tartozott Balogh Ferencnek, s most utána ő a legrégebb theologiai tanár a főiskolában. Áldást és hosszú életet kíván a mindenki által szeretett tanártársnak, s megbajtja a tudomány zászlóját a Balogh Ferenc érdemei kora, és tudománya előtt. Múló szavakkal nem tudja eléggé kifejezni tisztelést, háláját és szeretete érzelmeit, s még kevésbé tudja méltatni tanárja és tisztártása érdemeit, melyeket az, negyven évi áldásos munkássága több téren kifejtett tevékenysége által szerzett magának. Elévülhetetlen, örök érdemek azok, melyeket méltóképen méltányolni nem lehet, de maradandó emléket, szobrot, s erős oszlopot állított fel ő magának a tanítványok lelkében, szívében egyaránt.

Az ifjuság üdvözlése.

Papp László, főiskolai szenior, a jelenlegi ifju nemzedék, a legujabb tanítványok nevében üdvözölte szeretett tanárjukat. Lenyűnő beszéd volt az, tele bensőséggel és költészettel: gyakran kellett azt félbeszakítania a ki-kitörő tapsvihar és éljenzés miatt. A szeretetről beszélt, mely összeköti az ő szívüket tanárjukkal; arról az ifju tetteréről, lelkes munkásságról, fiatalos hévről, mely az ősz tanár lelkét még most is fiatalon tartja. Sohat tanulnak ők Balogh Ferenc tanáról, aki nemcsak a lelkesítő pályára készíti őket elő, hanem ügybuzgalmat páratlan hazaszeretetet, lelkesedést önt bejőök az ő fiatal lelkéből. Áldást kér tanárjára s meghatottan köszöni meg a tőle kapott lelki kinécsket. Beszéde után a senior alig győzte fogadni a mindenfelől felálló fehérhaju egyházi és világi férfiak gratulációját.

Az üdvözlő iratok.

Ezután Dicsőfy József, egyházkerületi főjegyző olvasta fel az érkezett üdvözlő iratokat. Első volt ezek közt Kiss Áron püspök üdvözlése; a nagyérdemű egyházfő, győngékedése miatt nem jelenhetett meg az ünneplésen, de meleghangon, szeretettel be-

szél soraiban „kedves barátjának”, „ura-öcsének”, „collegájának”. Azután jött a Csokonai kör üdvözlése, melynek Balogh Ferenc legrégebb választmányi tagja, s különösen az ő értékes irodalmi működéséről emlékezik meg. Üdvözlő iratot küldtek még a budapesti és a pápai ref. theologia akadémia s végül a helybeli főreáliskola igazgatójának üdvözlését tolmácsolta a főjegyző.

Balogh Ferenc beszéde.

Ekkor as ünneplést ősz tudós férfiú, Balogh Ferenc meghatottságtól reszkető hangon kezdett beszélni. Beszédjét a szoltár-író szavaival kezdte: „Boldog kinek nem kell szánni elvesztett idejét!” Elmondja, hogy ml a titka az ő boldogságának, mi az, ami lelkét boldoggá, nyugodtá teszi: az, hogy erejétől telhetőleg igyekezett megfelelni hivatásának. Nem itt született s nem is itt kezdte meg tanulmányait, hanem Nagyváradon. „Mint az ottani kis particulának utolsó növendéke jöttem ide — mondja — ebbe az iskolába s beleolvadtam ebbe testemmel, lelkemmel, mint ahogy beleolvadt a főiskolába az a hajdan nagy, híres váradi kollégium . . . Mint szegény, rendkívüli szegény, anya, testvér és segítség nélküli ember nem találtam volna itt fel magamat, ha szárnyai alá nem vesz a főiskola! . . . Két forint volt a tandíj, három forint volt a havi táptüntetési díj, melyet az ottani jó emberek, ismerősök által ajándékozott összegből fizettem ki. 1854-ben léptem ide s azóta it volt életem! . . . Majd leírja a főiskola akkori helyzetét. Elmondja, hogy ez az iskola abban a szomorú, alkotmánytalan korszakban nagyon nehezen mozoghatott, minden egyetlen beszárult az ajtajai s ő, aki mindig, minden ifjusági mozgalomban tevékeny részt vett, itt el volt zárva mindegyik eyleti élettől, mert még tanári felügyelet alatt is alig lehetett összejönni az ifjuságnak egy kis olvasó szobában.

„Igy folyt le itten életem első időszaka! . . . Legyen áldott az Isten neve, legyen áldott ez a főiskola, hogy itt emberré képezhettem magamat! Itt, most, amikor az ifju szenior üdvözölt, úgy éreztem, mintha ifju korom ábrándjai, ideáljai újra feltűnnének előttem! En is szenior voltam s ehivatalom segítségével tehettem meg nagy külföldi tanulmány utamat, melynek gyümölcsét, hasznát e főiskolának hoztam, e főiskolának adom! . . . A külföld virágos réteiről összegyűjtött mézet ide kell hozni, akkor meg lesz a gyümölcse a külföldön való utazásnak! . . . 12 év múlva a főiskola hittanárának megválasztottak és evvel adva volt egész életcélom! melyt ezt mondta nekem: élj! s élj e főiskolának! . . . Tettem, amit tehettem! és boldognak érzem magamat, hogy amit Istentől nyertem, azt az iskolának adhattam, hogy hálámat leróhattam némileg eziránt s nem csak az egyházi, hanem a világi pályákra, világi életre menő ifjuságnak is ismeretet, szeretetet, melegséget adhattam szivemből! . . . Boldognak érzem magamat, hogy nem csak a tanszéken, hanem irodalmi téren is e főiskolának némileg hasznáhattam, jó hírét növelhettem, hogy a mi főiskolánk nevét, hírét külföldön is ismertté, tiszteltté tehettem! . . .”

Hálás szívvvel gondol e főiskolára, hogy ennek segítségével magát kiképezhette s most a tőle nyer javakat neki némileg vissza szolgáltathatja. Elmondja, hogy lelki fogékonyságának képzője az egyházkerületi közgyűlések látogatása s az itt megjelent nagy egyházi férfiak szónoklatának hallgatása volt. Beszél arról, hogy az ő diáksága idejében az egyházkerületi gyűléseken mindig ott ült a királyi biztos az asztal mellett s ellenőrizte a tanácskozásokat. Magyarozatát adja régebbi tanítványai előtt annak a kedves szokásának, hogy mért szerette ő a mostani akad. I. teremben tartani előadásait? Mert ott zajlottak le az egyházkerületi gyűlések alkalmával az abszolutizmus elleni neves harcok, viták. Mert ott, abban a teremben követelték a papok az autonómiához való jogukat, amikor a papok az autonómiához való jogukat, amikor a patens ellen az

első tiltakozó felszólamlást megtették, e szavakat hangoztatva: „qui potest pati, potest dominari!”

„E hatások adták nékem a közéleti szereplés első iskoláját. . . Amit tettem, megtettem! Küzdöttem az ellen, amely főiskolánk érdekével ellenkezett. S bár talán tévedtem is az elvek viharában, de az vigasztal, hogy szívem szerint cselekedtem mindig, és anyagi érdek, önző célok nem vezettek soha!” (Taps és viharos éljenzés.) Azután meghatótan köszöni meg az egyházkerület ünnepelését. — „Igyekszem — ugymond — ha az ur még néhány évig élni enged, erőmet, tehetségemet az iskola javára fordítani. Szeretném még bevezetni a főiskola és az egyház történetét, amelyből már 19 kötet van eddig, de 30 kötetre pótolnám ki. Ha ezt elkészíthetem, evvel leginkább, legmaradandóbban leróhatom e főiskola iránt szívem háláját!”

Régi tanítványai iránt szeretetét fejezi ki. Augustin egyházi atyától idéz: „Felette kemény szív volna az, mely a szeretetet nem viszonzná!” Eltűntek az évek, de megmaradt a hűség és a szeretet! Kartársaim, tanítványaim szeretete mindig növelte erőmet, kitartásomat, hatványozta lelkesedésemet, ügybuzgalmamat. Az esperes urnak tanítványaim nevében tolmácsolt szavai, mint a tavasz ereje a megdermedt természetre, úgy hatottak hozzám, a szívemre. Felidéztek lelkemben azt a boldog ifjakort, amikor legelső tanítványaim, miniegy 38 an, 21 éves fiatal theológusok hallgatták az akkor még fiatal, 31 éves tanár előadását. Az egykori tanár most mint tanítvány ül itt, hallgatva az ajkamon megnyilatkozó szeretet igéit. Ez a sugár, a szeretet sugára vezetett engem eddig is, s ez vezet el az utolsó pontig! Boldoggá tett mindig, mikor olvastam, hogy most egyik, majd másik tanítványomat választották meg papnak, vagy egyházi tisztséggel ruházták fel valamelyiket. . . Ez volt az én tanári működésem eredménye, faredozásaim jutalma, vigasztalása, s boldogsága!”

Azután a senior és jelen tanítványai felé fordulva így beszél: „A mi találkozásunk nem egyéb, mint a múlt érintkezése a jelennel, a jövővel.” Megköszöni az üdvözlést és az ünnepelést, s megemlékezik mégegyszer az ő küzdelmes ifjuságáról!

„Tizennyolc évig voltam vezető tanára a theol. akad. önképző társaságnak. Hosszu ideig vezettem a főiskolai Cantust is, melynek éneke szívembe hatott!”

Beszédét nagy lelkesedés, és a tanítványai, meg az egész közönség zajos, szűnni nem akaró ovációja közben, az ifjuság felé fordulva így végezte:

„Az ifjuságnak erősnek kell lenni! Nem szabad elnémulni hagyni a harangokat! . . . Nem szabad kialudni a fénynek, a lángnak, s elfogyni a mécesnek, gyertyának! . . . Tanuljanak önök! Tegyétek erőssé magokat, hogy a jövő erős legyen! . . . Isten áldja meg mindnyájukat!”

Ezután a Főisk. Énekkar alkalmi, dícsőítő éneke végeztével a diszes közönség felállással üdvözlélvén az ősz tudós férfit, viharos éltetés és ováció közben, a kapott emléktárgyak megtekintése után léleken felemelkedve távozott el a magasztos ünnepély színhelyéről.

(sz—ó—i—n.)

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— május 15.

A jelszó-politikusok
Azok csak a rossz emberek!
Jelszavok nyomtatva, szóban
S el is hiszik az emberek!

Mintha valami nagy beteg
A gyógyszerert porba öntené le,
De a diák-nevét bevágná,
S már ettől — gyógyulást remélné!

Májusi idő.

— május 15.

A derekához elérkeztünk a legbájosabb hónapnak s elmondhatjuk, hogy nálunk a május csakugyan pompásan viseli magát, annyira megvagyunk vele elégedve.

Eltekintve attól, hogy az ember május hónapban örökösön retteg, hogy hátha a tagyos szentek valamelyik-e betámit s annyi sok reménységet tönkre tesz.

Ac igaz hogy még nincs mit nagyon örülnünk a májusnak, mert hátra van még a fekete leves, hátra van még néhány szent nap, mikor — legalább a legtöbbször — ez a váratlan vendég elérkezik s egy csapással tönkre tesz mindent.

De talán az ég érzelme megkönyörül s elhárítja rólunk a bajokat. (Valóban mostanáig a májusi időben csak élvezetet találunk, mosolygós, derűs napok követték egymást, közbe-közbe vegyült néha az igaz az ég dörgése is erős zápor kíséretében, de mind erre szükség s mind csak nagyáldások kuforrása volt.

Az erdőn olyan ákác illatárban uszunk, melyhez hasonlót alig lehet másutt élvezni, oly bódító ez a szag, a levegő oly mesésen jótékony hatása, hogy a ki ezt szívja és mégsem gyógyul meg, arra már bátran kilehet mondani, hogy annak a földön már mi sem használ.

Debrecen e hónapban szép igazán, ilyenkor lehet városunkat valójában élvezni s ki épen ez időben vetődik ide, magasztalással fog városunkról beszélni, hol nincs se por, se bűz, se hőség, csak bódító illatár s tiszta levegő.

Mindezeknek az ellenkezőjéből sajnos a nyári hónapok alatt majd alaposan kivesszük részünket.

— a — b.

— Az ev. ref. egyházkerület ma rendkívül népes volt. Érdekes, hogy a bukott régi rezsimnek oszlopai György Endre kivételével p. o. gróf Tisza István, volt miniszterelnök, Domahidy Elemér, volt főispán és volt darabont ügyvivő — távolmaradtak. Jelen voltak: Dávidházy János, a debreceni egyházmegye esperese, Ujfalussy Béla, Déczy Imre, dr. Baltazár Dezső, Sütő Kálmán, Dombó Lajos, Sulyok István, Dávidházy János, Nagy István, Görömbei Péter, György Lajos, Szikszay Zoltán, Széll György, Segesváry József, Széll Kálmán és Biki Károly esperesek, továbbá Rásó Gyula, Uray Imre, Fekete Márton, Bary József, Fráter Barabás, Fényes Endre, Gencsy Albert, György Endre, Helmezy József és Luby Géza egyházmegyei gondnokok, Sass Béla, Márk Endre sat.

— Lakoma Balogh Ferenc tiszteletére. Azt a lélekemelő, megható szép ünnepélyt, mely a délután folyamán folyt le a collegium dísztermében Balogh Ferenc főiskolai tanár tiszteletére, 40 éves tanári jubileuma alkalmából, este a „Bika” szálló éttermében rendkívül népes, lelkes hangulatu lakoma követte. A lakomán jelen volt az ünnepeltnek egész családja, továbbá számos tanítványa, akik rajongó szeretettel veték körül az ősz tanárt. Az asztalfőn Balogh Ferenc mellett jobbról Uray Imre, balról gróf Dégenteld József ültek. Az első felköszöntőt Csiky Lajos mondta, utána Ujfalussy Imre, Réac Gyula, Dombó Lajos esperes, György Endre, Biki Károly, Kiss Bertalan, Bugyi Gyula emeltek poharat és mondták meleg szeretettől áthatott hanguszebbnél-szebb felköszöntőket, melyekre az ősz tanár meghatva válaszolt. A lakoma el-tartott a késő éjjeli órákig.

— Személyi hírek. Miskolczy Jenő, pénzügyi tanácsos és kataszteri helyszínelési felügyelő, jelen alkalmazásában való meghagyása mellett, pénzügyi főtanácsossá nevezetett ki. — Juhász Mihály, kir. tan. Hódmezővásárhely polgármestere, Debrecenbe érkezett.

— Emlékünnepély a templomokban. A bécsi békekötés háromszázados emlékére vasárnap, e hó 20-án az ev. ref. templomokban ünnepi istentisztelet lesz, mely reggel 9 órakor kezdődik. A nagytemplomban a hálaadó istentisztelet sorrendje a következő: Kezde ének: 37. dics. 1. verse. Közének: CXXXVIII. zsolt. 1. és 2. verse. Karének: K. Tóth Kálmán lelkész szövegére P. Nagy Zoltán zenetanár zenéje, előadja a tanítóképző intézet nagy énekkara. Egyházi beszéd; tartja K. Tóth Kálmán lelkész. Karének: Szózat, előadja a tanítóképző intézet nagy énekkara. Közének: XC. Zsoltár 1. verse. A két karének kivételével a többi református templomokban is ugyanaz az istentisztelet sorrendje, csak hogy az egyházi beszédet a kistemplomban Jánosi Zoltán lelkész, Kossuth-utcai templomban Szele György lelkész, az ispotályi templomban Szabó Zoltán segédlelkész prédikálnak.

— A nyugdíj-ellenőrző bizottság ülése. A nyugdíjellenőrző bizottság e hó 16-án holnap délután Kovács József polgármester elnökelete alatt a városháza nagy tanácstermében ülést tart.

— Boockay-szobor Debrecenben. A tanács elé Oláh Károly tanácsnok javaslatot terjesztett, hogy Boockay Istvánnak még ez évben szobrot állítson Debrecen. A szobor 10.000 koronába kerülne. A javaslatot a tanács kiadta a jog és pénzügyi bizottságnak véleményezésére.

— A Debr. Műpártoló Egyesület 1906. évi rendes közgyűlését a folyó május hó 24-ik napján délelőtt 11 órakor fogja megtartani a városháza nagytermében, melyre az egyesület összes tagjait ez uton tisztelettel meghívja az előadások. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés. 3. Igazgató jelentése. 4. Pénztáros és számvizsgálók jelentése, felmentvények megadása. 5. Elnök, alelnök és választmányi tagok választása. 6. Esetleges indítványok.

— Iparosok ösztöndíjai. A mai tanácsülésen adta ki a tanács az iparosok támogatására szolgáló Meszena-alapból az évi meghatározott ösztöndíjat. A műhelyberendezésre szolgáló 600 koronát Vojta Géza műasztalos nyerte el, Lókodi Gábor iparossegéd és Szele Sándor cinfestőtanonc 300—300 koronás ösztöndíjat kaptak.

— Eredményes vizsgálat a reáliskolában. Ma hirdették ki a helybeli reáliskolában a most végzett VIII. osztály tanulók előtt a múlt héten lefolyt osztályvizsgálatok eredményét kedvező az az eredmény, mert senki sem bukott meg s így mind a 19 tanuló holnap megkezdte az írásbeli érettségi vizsgálatot.

— Elhunyt eljegyző. Résztvétel értesülünk a törvényszéki jegyzői kar egyik derék, tevékeny tagjának, Szabó Józsefnek hirtelen történt elhalálzásáról. Szabó József egyik legrégebb, kiérdemült alakja volt a törvényszéki jegyzői karnak. — A vizsgálóbírószághoz volt beosztva már évek óta, igen agilis, lelkiismeretes ivatalnoknak ismerték mindig. — Még a múlt héten semmi baja sem volt. Néhány nappal ezelőtt meghűtötte magát, tüdőgyuladást kapott ágyának esett és a betegség rövidesen végzett vele. Ma délután meghalt. Halálhíre a törvényszéken, hivatalnoktársai között őszinte, mély részvételt keltett.

— **Eljegyzés.** Dr. Soltz Elemér törvényszéki hivatalnok eljegyezte Répászký Etta urhölgyet Miskolcraól.

— **Tavaszi mulatság.** A „Nőipariskola” május 23-án a nagyerdői Vigadóban saját pénztára javára, tombolával egybekötött májálást rendez. Belépti díj: Személyenként 1 tombola jeggyel 2 korona. Egy tombolajegy ára 40 fillér. Kezdeté 8 órakor. A közönség pontos megjelenését kérjük.

— **Széll Kálmán bankot alapít.** Wekerle miniszterelnök a főrendiház elnökségét tudvalevőleg Széll Kálmánnak ajánlotta fel, aki azonban ezt a magas tisztséget a nagy rábeszélés dacára se fogadta el. Egy budapesti estilap értesülése szerint Széll Kálmán egy a közel jövőben megalakítandó nagy bank elnöke lesz. A Széll Kálmán vezetésével alapítandó bank főleg iparvállalatok létesítésével és finanszírozásával fog foglalkozni. Az alaptőke állítólag 100 millió korona lesz.

— **Történelmi hangverseny-estély.** A „Debreceni Dalegylet” május 16-án Mácsay Sándor karnagy vezetésével és Rácz Károly zenekara közreműködésével zártkörű történelmi hangverseny-estélyt rendez a következő műsorral: I. sz. sorozat (1100—1700-ig.) 1. Zrínyi Miklós halála: Rácz Károly és zenekarától. 2. Bevezető ismeretelés a korszak dalaihoz. 3. Regös ének a csodaszarvasról. (Szláveredeti pogány magyar dal 1100-ból). Férfikarra átírta: Mácsay Sándor; zenekísérettel előadja: a Dalegylet. 4. Farkas András régi magyar énekszerző ismertetése után: 5. „Jersze emlékezzünk” kezdetű dal 1538-ból. Szerzette: Farkas András; férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet. 6. Tinódy Lantos Sebestyén ismertetése után: 7. „Egervár viadaláról” való négy ének, Tinódy-tól (1541—1553). Férfikarra átírta: Mácsay Sándor; zenekísérettel előadja: Nagy András egyleti tag. 8. „Egri históriának summája” Tinódy-tól. Férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet. 9. „Adhortatio mulierum”. (Egy férj értelme feleségéhez) kolte négy 1548-ból. Előadja: Cobor László ur. 10. „Gályarabok éneke” 1674 Férfikarra átírta: Mácsay Sándor. Előadja: a Dalegylet. A műsor többi számát Rácz Károly zenekara látja el — hajnali 2 óráig. Ez első korszak és az egyes dalok bevezető ismereteléséről Csúrka István egyleti titkár gondoskodik. E műsor megszakitás nélküli egymásutánban fog előadást, mely idő alatt a m. t. hallgató közönség a sorszékben foglal helyet. II. sz. sorozat: Kurucz dalok. III. sz. sorozat: A szabadságharc és elnyomatás kora! (Annak idején mindenikről külön műsor.) Belépti díj személyenként 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 korona. Kezdeté 8 és fél órakor.

— **Gyilkos cselédleány.** Temesvárról jelentik: Wolf Károly Temesvár gyárvárosi szatócs összeperlekedett a vele egy házban lakó Fonos Péter családjával. A perlekedés közben Lenka Dominika, Fonosék 18 éves cselédje, egy fadarabbal úgy ütötte nyakszírtén Wolfot, hogy az menten meghalt. A gyilkos cselédet letartóztatták.

— **A király és a cigányasszony.** A spanyol újságok érdekes és kedves történetet mondanak el a spanyol király küszöbön álló házassága alkalmából. Alfonz, aki szenvedélyes automobilista, egy alkalommal Madrid környékén kis faluban megpihent. Sétája közben egy cigányasszony került eléje. A király meghagyta kísérete egyik tagjának, hogy adjon egy aranyat az asszonynak. Általános álmélkodására a kíséretnek, ez azonban így felelt:

— Tedd el felség az aranyat, tőled nem fogadom el. A te családod nem oly régi, mint az enyém. Én az Almorani család utolsó sarja vagyok, akik a XI. században uralkodtak Délspanyolország és Marokkó felett. Itt van e pénzdaráb 1147-ből származik. Fogadd tőlem és tedd el taliz-

mánul, ez megóv minden rossztól. Ebből a pénzből csak két darab van. A párját én adtam egy leánynak, aki végső szükségemben egy izben majdnem a halálból mentett meg. Keresd meg bárhol a világon és vedd el feleségül.

Ezek után a cigányasszony elfutott. A spanyol király eltette a pénzt s mint talizmán mindig magánál hordotta. Midőn Battenberg Ena hercegnőt feleségül kérte, egy bizalmas napon Battenberg Ena egy pénzdarábot mutatott Alfonznak. Elmondta, hogy ajándékképpen kapta egy cigányasszonytól, s azóta mint talizánt hordja.

— **Söröcsarnok a Barabáshoz.** A főváros VII. kerületében új vendéglő nyílt meg a napokban. A fiatal tulajdonos épp a választásnapján nyitotta meg koreszmáját, úgy hogy az első napon egészen jól ment az üzlet a bejárógató kortések és választók révén.

S már az első napon kint ékeskedett a csábító cégtábla ilyen feliratokkal: „Kitűnő fajborok”, „Kitűnő magyar konyha” stb. A főcímer pedig az első napon így festett:

SÖRCSARNOK A . . . . . HOZ.

A hiányzó helyet csak másnap töltötték be s akkor már ilyen volt a cégtábla:

SÖRCSARNOK A BARABÁSHOZ.

Persze, ha véletlenül Márkus győzött volna, a ravasz vendéglős nem a „Barabáshoz” címezte volna a vendéglőjét.

— **Botrányt csinált a városházán.** Ma reggel 9 órakor a hírhedt Szőke Sándor, akit annak idején hurkossággal is gyanúsították, tökrészes állapotban be akart menni a polgármesterhez, de a szolgaszemélyzet nem engedte. Erre aztán dühöngeni kezdett, úgy, hogy csak rendőri segítséggel tudták eltávolítani. A dühöngő, óriás termetű csavargó végig ordította a folyosót, az utcát, szidta a hatóságokat és vadul káromkodott, hanem a rendőrségen csakhamar meg szelidült.

— **Holttest a bőröndben.** Rémes gyilkosság foglalkoztatja a frankfurti rendőrséget. Néhány nappal ezelőtt, mint Frankfurtból jelentik, egy ottani szállítónál jelentkezett egy idegen ember s átadott egy ládát megőrzés végett. Az idegen, aki a raktári díjat előre kifizette, azt mondta, hogy három hónapra elutazik s majd akkor eljön a ládáért. Az idegen ezzel eltávozott. A szállító raktárában utóbb irtóztató halottszagot éreztek, mire rendőröket hívtak, akik kinyitották a ládát s egy összegyömösölt női holttestet találtak. A holttest már teljesen fölözslásnak indult s az orvosok megállapították, hogy négy öt hónappal ezelőtt halt meg. A vizsgálata kiderítette, hogy a meggyilkolt asszony Langné, született Vogel Mária hetvennégy éves asszony, aki már sok évvel ezelőtt Amerikába vándorolt ki. A gyilkos egy Mayer Vilmos nevű vesztfáliai butorkereskedő, aki előkelő családból való kedvesével most utban van Newyork felé. A Graf Waldersee gőzös, amelyen megszöktek, ma érkezik Newyorkba. A frankfurti hatóságok a newyorki német főkonzulátust értesítették a dologról. Azt hiszik, hogy Mayer igen jelentékeny összeget rabolt el a meggyilkolt asszonytól.

— **Ha a szegény ember mulat.** A szegényházból kikérdezték Vedres Mihály városi szegény, hogy körülnézzen a városban. A pálinkás putikokban jó ösmerősökre talált, akik leittatták. A rendőrség hajnalban talált rá a városvégén az árokban. Bevitték a központra.

— **Szerelmi kaland.** Nagy György napszámos már régóta ostromolta szerelmével Kovács Julis cselédleányt, azonban a leány szíve nem hajlott feléje, annál is inkább, mert volt már szeretője Patai Kálmán személyében, akiből igaz szívvél vonzódtott

s akihez hű akart maradni. Nagy György azonban ennek dacára sem hátrált meg. Hanem folytonosan a leány nyomába járt, hogy kieroszakolja szerelmét. Tegnapelőtt éjjel elment ablaka alá és azt erősen megzörgetve rimánkodott, majd követelődött, hogy ereszsze be. A leány természetesen erre nem volt hajlandó, hanem kiszólt, hogy hordja el magát és ne zavarja az ő boldogságukat, mert hogy Patai Kálmán, a győztes vetélytárs is beuult a szobájában. Sőt ezt a körülményt is tudtul adta a leány az ablak alatt ácsorgó lovagnak, hogy minél gyorsabb távozásra bírja. Hanem ez a keserű tudat már több volt, mint a mit a reménytelen szerelmes szív elbirhatott és a szegény Nagy György csalódásában, keserűségében, bosszujában — mi telhetett tőle — felkapott egy hatalmas követ és azt az ablakhoz vágta, — úgy hogy az ablaknak mint a hat fiókja hangos csörömpöléssel tört be. Ezért azonban a háztulajdonos, Práger Ignác, akinél a cselédleány szolgált, jelentést tett az esetről a rendőrségnek, amely ki is hallgatta Nagy Györgyöt, de ez letagadta még azt is, hogy az éjjel az ablak alatt lett volna. Hanem a leány és szeretője ellene vallottak és a rendőrség ez alapon megtette ellene a följelentést.

— **Halálozás** Elhunyt özvegy Bulster Agostonné, szül. Agner Ilona urnő, tolyó május 14-én délelőlt 11 órakor, életének 64 ik, özvegyiségének 9 ik évében. A meghaldogult hült tetemei május 16-án délelőlt 10 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint, a Batthyány-utca 14-ik sz. házunktól, a Szt. Anna-utcai temetőben levő sírboltba örök nyugalomra tétetni.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház Allandó fényképkialítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakban.

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Iziz hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ara csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógy-szertárában, Piac-utcán.

x **Egy óriási bálna hal** minden esont-részét sikerült megszerezni, úgy, hogy most a női mellfűzők készítéséhez a legkitűnőbb halcsont anyaggal rendelkezem. Tekintettel a nagy mennyiségre, abban a kedvező helyzetben vagyok, hogy minden elfogadható árban és vezetésem alatt készíttetek eredeti párisi és angol model után bármilyen érzékeny alaknak megfelelő kényelmes mellfűzőt. A tisztelt hölgyközönség ezzel abba az előnyös helyzetbe jut, hogy nem lesz kénytelen más rossz rendszerű és szakértelem nélkül készített fűzőket viselni, a mely esetleg a női szervezetre könnyen káros hatású lehet. Nagy raktárt tartok kész mellfűzőkben 2 koronától feljebb. Javítást a legolcsóbban eszközölök. Szíves bizalmat és pártfogást kér tisztelettel Golstein Karolina, Debrecen, Fő piac, Lampracht-palota.

x **Utazók és ügynökök** fix fizetéssel és jutalékkal felvétetnek Schweitzer Testvérek cégnél Debrecenben, Piac utca 56.

x **Magyar ember nem használ mást, csak a híres Hajdusági pedrót,** mert legjobb bajusznövesztő és apólszer az összes bajuszpedró készítmények között. Hatása gyors és biztos! Postán 3 doboz 2 korona 15 fillérért utánvétellel bérmeutve küld a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca. 107—x 48.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

Aki a leányának a férje.

Az apa rémtette.

— Főtárgyalás a törvényszéken. —

(Saját tudósítónkól.)

— május 15.

A szegedi büntető törvényszék ma szokatlan bűnpörben ítélkezett. A vádlott egy dorosmai öreg magyar.

Az öregnek nagy bűn terheli a lelkét. Olyan visszataszítón bűnös cselekedetet követett el, amilyen csak a legfantasztikusabb regényben olvasható.

Az öreg gazda 10 éven keresztül volt férje a saját leányának és ebből a rettenetes házasságból eddig négy gyermek származott.

A gonoszlelkű embert Móra Albertnek hívják, 64 éves és a dorosmai tanyák között lakott harminc esztendőn át.

Husz év előtt meghalt a felesége, akitől egy leány, az asszony elhunytakor 14 éves Borbála származott. Az öreg tíz éven keresztül csendesen élt a leányával, s amikor az elérte a huszonegyedik esztendőt, házasságra lépett vele, természetesen a törvényes formák mellőzésével.

Móra Borbála tíz év alatt négy fiú szült, akik közül kettő meghalt, kettő pedig most is életben van. Ezek a gyermekek a saját nagyapjoknak, Móra Albertnek természetes fiai.

A tanyák sötét és rejtelmes világában nem sokat törődtek azzal, hogy ki udvarol az öreg Móra leányának és megjegyzés nélkül tudomásul vették, hogy a nő átlag minden harmadik esztendőben életet ad egy picit teremtesnek.

Talán soha sem tudták volna meg az öreg ember rémtettét, ha a leányban most, tíz év után föl nem ébred a jobb érzés és le nem leplezi a saját apját.

A förtelmes és megdöbbentő büntett kipattanásáról ezek a részletek kerültek a nyilvánosság elé:

Husvét, a nagyhéten Móra Borbála jelentkezett Zachariás dorosmai plébánosnál, hogy gyónni akar. Nagy sirások között mondta el a gyónás vége felé, hogy rettenetes bűn terheli a lelkét, de szégyenli elmondani. A pap biztatására azonban mégis csak elzokogta, hogy ő a saját apjának a felesége már tíz év óta. A pap megmagyarázta a leánynak, hogy ezt nem szabad továbbra is titokban tartani, mert különben az Istennek nem tetsző dolgot cselekszik. Fölvilágosította, hogy neki sem lesz semmi bántódása, ha jelentkezik a rendőrségnél és elmond mindent.

A leányasszony szót fogadott s nyomban fölment a rendőrségre, ahol föltárta az apja szörnyű bűnét.

Amikor visszatért a tanyába, elbeszélte az apja-urának: mi történt vele a plébánián. Az öreg azonnal fölkereste a plébánost és a következő ravasz kérdéssel vezette be bűnét.

— Mondja meg nekem tisztelendő szent atyám, bűn e az ha az ember olyan fáról eszik gyümölcsöt, amely fát maga ültette és maga oltotta be?

A pap értésére adta, hogy már tudja, miről van szó és bizony kijelentheti, hogy nagy bűn az, amit elkövetett.

Az öreg gazda ezzel eltávozott, de nem hazament, hanem elbujdosott a tanyák között. A csendőrség csak nehezen bírta fölhalálai és behozta a szegedi ügyészség fogházába. Ma foglalkozott ezzel a förtelmes büntényvel a szegedi büntető törvényszék Hevesi Kálmán elnöklésével. A kir. ügyészség az

öreg Mórát és a leányt megfertőzés büntetével vádolta meg.

A mai tárgyaláson a vádlottak mindent beismertek s tanukat egyáltalán nem kellett kihallgatni. A törvényszék Móra Albertet három és fél esztendei fegyházra, a leányt pedig 8 évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

SPORT.

Zászlókoszorúzó hölgyek a szövetségi tornaünnepen. A tornaünnep egyik legköltőibb mozzanata az szokott lenni, hogy a legtöbb egyesület elhozza a zászlaját, hogy az egyesület szereplésének dicsőségének az is tanuja legyen. Emlékkül minden zászlókoszorúzó tétet a rendezőség. A debreceni tornaegylet 38 éves zászlajára is így került a legutóbbi négy évben négy koszorú. Ez évben nemcsak az egyesület, hanem a torna- és szövetség zászlaja is itt lesz Debrecenben; ezt az aradi tornaegylet hozza el. A kivonulás után a versenytéren a tornászok eléneklik a Hymnuszt, majd pár szóval üdvözlök a minisztert s a megjelent egyesületeket, mire megtörténik a koszorúzás. A koszorúzó hölgyek, kik előzőleg a kereskedelmi iskolában gyülekeznek s onnan együttesen vonulnak ki kocsin a pályán nekik fentartott helyre, sorban megkoszorúzzák a zászlókat. Egy zászló megkoszorúzásánál két hölgy lesz elfoglalva. Megjelenésüket és közreműködésüket a következő hölgyek voltak szívesek a rendezőség felkérésére megígérni: Bárdos Mariska, Bartók Bella, Beke Ilonka és Lili, Békesy Ilonka, Benyáts Erzsike, Csanak Margit, Dóczy Irén, Donogán Kató, Dömök Irén, Eisemann Margit, Engesszer Irma, Fábrián Margit, Harsányi Jolán, Hapke Margit, Jablonczay Lenke, Kálmánchey Kató, Kenéz Lujza, König Margit, Kubay Mariska, Mayer Margit, Miklóssy Margit, Oláh Irma, Percezel Eta, Popovics Mariska, Potorán Margit és Stefi, Szabó Anikó, Szabó Kata, Szarukán Klári és Lili, Szunyogh Margit, Tóth Annuska, Török Margit, Ujlassy Vera, Vecsey Piroška, Zádor Cenci és Ilonka. A zászlókoszorúzó hölgyek 27 én délután fél kettőkor gyülekeznek a kereskedelmi iskola dísztermében, ott a részletekre nézve felvilágosítást kapnak s pontban két órakor a készen tartott kocsikon kivonulnak, ugyanakkor, mikor a tornászcsapatok kivonulása kezdődik a kollégiumból.

SZÍNHÁZ.

* **„Az ifju Csoknai.”** A debreceni Csokonai pályázat nyertes darabja, melyet — szubjektivitása folytán — inkább nevezhetnénk, szerzője után „Az ifju Homonnai”-nak, vasárnap került bemutatásra a nagyváradi Szigligeti színházban. A nagyváradi kritika ítélete körülbelül egyezik s debreceni kritikuskok véleményével: Homonnai poétának zseniális ember, színművésznek „homonai”. Konstatálhatjuk, hogy az előadásnak nagy volt a hatása, vasárnap bankettet adtak a reményteljes ifju szerző tiszteletére. (—)

* **Nyiregyházán.** A debreceni színház-társulat szombaton a „Kornevillei barangok”-át adta, mely előadás alatt — a mint a „Sz. K.”-ban olvassuk — „a közönség tartózkodóan viselkedett” Vasárnap a „Falu rossza” és a „Gül Baba rózsa” mentek, mindkettő szép sikerrel.

TÁVIRATOK.

Öngyilkos gimnázista.

Budapest, május 15. Békéscsabáról jelentik: Wejszmaier János gimnáziumi tanuló ma föbelötte magát. Egy hét óta ez az ötödik diáköngyilkosság Békéscsabán.

A kolozsvári egyetem új rektora.

Budapest, május 15. Kolozsvárról táviratozzák: Az egyetem rektorává dr. Moldován Gergelyt, a román nyelv és irodalom hazafias szellemű rektorát választották meg.

Nem lesz amnesztia.

Budapest, május 15. Szentpétervárról jelentik: Az amnesztiát aligha adja meg a kormány. A hangulat erre vall és úgy látszik, a kormány törekvése inkább az, hogy harcra száll a forradalmárokkal.

Leégett gőzmalom.

Zombor, május 15. Zomborban ma délután óriási tűzvész pusztított. Eddig ismeretlen okból kigyuladt a „Korona” gőzmalom. A négy emeletes épület rövid pár perc alatt lángban állott. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy hiába volt a tűzoltóság minden fáradozása, nem lehetett megmenteni, teljesen leégett. A lángok martaléka lett a raktár készlet is.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 15.

Buzakinálát és vételkudv mérsékelt. Lanyha irányzat mellett 13,000 métermázsa került forgalomba 5—10 fillérrel olcsóbb áron. Egyébb gabonanemek közül zab lanyha, rozs bányadt, tengeri gyöngébb árpa nyugodt. Idő: változó.

Buza áprilisra	15.80—82.
Buza májusra	16.20—22.
„ októberre	—
Rozs áprilisra	13.38—40.
„ májusra	18.08—10.
Zab áprilisra	12.88—92.
„ októberre	13.20—22.
Tengeri májusra	13.40—42.
„ júliusra	—
Repece augusztusra	27.90—28.10

Szerkesztői-posta.

D. K. F. Vannak kényes kérdések, amelyeket úgy intézünk el helyesen, ha — nem beszélünk róluk. Félretettük.

Dr. F. L. (Hajduszoboszló.) Hováelőbb közöljük.

Fry Pál. Hogy hány esztendő, azt az udvarias lexikon elhallgatja. A színész nő mindennap annyit esztendő, a mennyi illuziót képes keltetni 17, vagy 80 évet képviselő szerepében.

László Zsigmond

állatorvosi
rendelő irodája

Deák Ferencz-u. 14 sz. I. em.

Eltfogad: lépfene, sercegő úszók, sertés-orbánc elleni oltásokat.

Magyar Allam Vasutak menetrendje
1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc	
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	30	
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8	57	
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	30	
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	35	
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—	
Csak Szatmárig (gyorsvonat)	d. u.	6	55	
Csak Szatmárig teher v. sz. sz.	este	8	24	
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12	11	
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8	51	
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7	22	
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4	26	
m. á. vasúttól	reggel	5	35	
vásártérről —	reggel	5	44	
m. á. vasúttól	d. e.	8	09	
vásártérről —	d. e.	8	18	
H.-Böszörmény	d. u.	11	11	
B.-Sz. Mihály	d. u.	11	20	
felé	d. u.	4	34	
m. á. vasúttól	d. u.	4	47	
vásártérről —	d. u.	4	—	
m. á. vasúttól	este	7	07	
vásártérről —	este	7	—	
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4	35	
F.-Abony felé vásártérről —	reggel	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4	56	
O.-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	5	16	
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9	35	
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4	51	
Debrecenbe érkezik:				
A reggel 8 6. 57 p.-kor ind. gy. v.	d. u.	1	50	
A déli 12 6. 05 p.-kor ind. sz. v.	este	6	40	
Az este 10 6. 31.-kor ind. sz. v.	reggel	5	45	
A d. u. 4 6. 46 p.-kor ind. sz. v.	este	9	35	
Budapestről Debrecenbe indul:				
A d. u. 12 6. 4 p.-kor érk. gy. v.	reggel	7	25	
A d. u. 3 6. 29 p.-kor érk. sz. v.	reggel	9	—	
Az este 6 6. 29 p.-kor érk. gy. v.	d. u.	2	35	
Az éjjel 2 6. 24 p.-kor érk. sz. v.	este	7	—	
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15	
Debrecenbe érkezik:				
Budapest felől (sznmélyvenat)	d. u.	8	29	
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6	48	
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2	24	
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8	29	
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7	46	
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8	46	
Szatmár—M.-Szigetről — — —	d. u.	4	12	
Csak M.-Szigetről — — —	este	10	11	
Szatmár felől — — —	este	6	40	
Kassa—Miskolc felől — — —	este	8	19	
Kassa—S.-A.-Ujhely--Szerencs	d. e.	11	31	
B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	reggel	7	33
H.-Böszörmény	mávasúthoz	d. e.	7	40
felől	vásártérre —	este	6	22
	mávasúthoz	este	6	28
	vásártérre —	d. u.	8	29
	mávasúthoz	d. u.	8	35
F.-Abony felől vásártérre —	d. u.	7	44	
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7	54	
O.-Kócs—Polgár felől vás. tér.	reggel	5	25	
O.-Kócs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5	35	
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7	15	
Derecske—Nagy-Léta felől —	d. u.	8	18	

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekirok

a magyar irodalom fõmûvei
kilencedik sorozata

most jelent meg a következõ kötetekkel:

- Deák Ferenc munkáiból. I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta WLASSICS GYULA.
- Magyar népdalok.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ENDRÓDI SÁNDOR.
- Mikes Kelemen törökországi levelei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ERÓDI BÉLA.
- Petőfi Sándor munkái. I. és II. kötet.** Kisebb költemények. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.

A már elõbb megjelent nyolc sorozatban a következõ mûvek jelentek meg:

- Arany János munkái. I. II. III. és IV. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta RIEDL FRIGYES.
- Arany László munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta KOZMA ANDOR.
- Bajza József munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BADICS FERENC.
- Ballassa Bálint báró és Zirnyi Miklós gróf** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta SZÉCHY KÁROLY.
- Csiki Gergely színmûvei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Vadnai Károly.
- Csokonai V. Mihály munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bánóczy József.
- Czuczor Gergely költõi munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Zoltány Irén.
- Eötvös József báró munkáiból. I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Voinovich Géza.
- Garay János munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Ferenczi Zoltán.
- Gyöngyösi István munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Badics Ferenc.
- Gvadányi József és Fazekas Mihály.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Négyesy László.
- Katona József és Teleki László gróf.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rákosi Jenõ.
- Kazinczi Ferencz mûveibõl.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Váci János.
- Kemény Zsigmond báró munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.
- Kisfaludy Károly munkái I.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
- Kisfaludy Sándor munkái. I. és II. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Heinrich Gusztáv.
- Kölcsey Ferencz munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Angyal Dávid.
- Kossuth Lajos munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencz.
- Kurucz költészet** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdélyi Pál.
- Madách Imre munkái.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Alexander Bernát.
- Pázmány Péter munkáiból.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Fraknói Vilmos.
- Reviczky Gyula összes költeményei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.
- Gróf Széchenyi István munkáiból. I. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Berzeviczy Albert.
- Szigligeti Ede színmûvei. I. és II. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bajer József.
- Tompa Mihály munkái I. II. III. és IV. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Lévy József.
- Vajda János kisebb költeményei.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Erdõdi Sándor.
- Vörösmarty Mihály munkái. I. II. III. IV. V. és VI. kötet.** Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

„A Magyar Remekirok“ gyûjteménye tizenegy 5 kötetes sorozatban jelenik meg. A teljes 55 kötetes munka ára 220 korona; az ennek kiegészítõjeként megjelent Shakspeare összes mûvei hat kötetbe kötve ára 30 korona, melyet a Magyar Remekirok vevõi 20 korona kedvezményes áron kapnak.

Megrendeléseket elfogad minden könyvkereskedés és a

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.
(Budapest IV., Egyetem u. 4.)

Tavaszi és nyári idény 1906. évre. VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'10 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó(valódi) hosszú, teljes férföl. (K 12.—, 14.— jobb (valódi) tönyre elegendõ (kabát, (K 16.—, 18.— finom (valódi) nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi) yapluból.)
Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, valamint felöltõ szövetek, turista-loden, selyem-kangarn stb., gyári árban az elismert szolid posztógyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállítást felelõsséget vállalok. A magánvevõre óriási elõnyök hárulnak, hogy szöveget fenti cégnél közvetlen gyári piacon rendelheti.

Csakis
Hölgyeket
érdekel!

Megnyilt

FODOR A.

finom női szalonüzlete

Piac-utca 42. sz.

Lamprecht palota,
az udvarban jobbra.

■ Képviselei ■

Budapest

legelőkelőbb egyes cégeit, úgy mint :

Neuman László szövetárúházát,

Fischer Simon selyem árúházát.

Herczeg és Garai blúz és angol kosztüm árúházát,

Fehér József hosi és házi ipar, menyasszonyi,
férfi és gyermek kelegye különlegességek készítőjét.

A fentnevezett előkelő pesti cégektől
mesebeli szép tavaszi és nyári ujdonságaim vannak raktáron, ezenkívül a megnevezett cégek teljes nagy raktárunknak az óriási nagy mintagyűjteményeikkel rendelkezem — így a t. hölgyközönségnek kimondhatatlan nagy választék áll mindenben rendelkezésre, egybekötve kényelmükre is, mivel egy levelezőlapon való értesítés folytán bárhova, vidékre is, a teljes kollekciókkal és az összes modellekkel személyesen elmegyek.

**Különféle finom bluzok
és fehérművek minden
méret után is készülnek**

Napontaérkeznek

le Budapestről

ÚJ MODELLEK!

Aszódi Mór
rövidáru nagykereskedését

a mostani helyiségével szemben lévő

volt Közgazdasági bank

helyiségébe (Rózsa-utca)

helyezte át.

A Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság

Csapó-utca 4. szám alatt.

Elfogad ujjonnan készült tűz- és betörés mentes pánccel-
szobájában leendő megőrzés végett mindennemű betéteket, érték-
papirokat, arany, ezüst tárgyakat mérsékelt díjazás mellett.

Erdőbénye-Gyógyfürdő.

Zemplén vármegyében. — Tokaj hegyalján.

Szél és pormentes erdős völgykötve 227 m. tengeri szint feletti magasságban.

Fürdőidény: Május 24-től Szeptember 15-ig.

Vize kitűnő hatása, gazdag vas- és timsó tartalmánál fogva: a női betegségekben, sápkórban, idegbántalmakban, rheumatikus és közvényes bántalmakban szenvedőknek.
Kiváló klimatikus gyógyhely a légzőszervi és különösen maralikus bajokban szenvedők részére.

Posta és táviró állomás Erdőbénye. Táviratok telefonon adatnak át a fürdőtelepre és telepről. — Postai küldemények naponként egyszer szállítanak ki a telepre és telepről.
Vendéglős Bock Imre Sátoraljai helyből, a kínál kitűnő és jutányos étkezés és kifogástalan kiszolgálást lehetőséget.

Külön izraelita vendéglő és jó vendéglős.
Állandóan a telepen lakó fürdőorvos Dr. Asztalos Kálmán Erdőbényéről.
Vasúti állomás: személyvonatokhoz Erdőbénye-fürdő megállóhely; — gyorsvonatokhoz: „Liszka-Telesva” állomás, a honnan és a hova hatóságilag megállapított szállítási tarifa mellett, bérkocsis közlekedés van berendezve.

A fürdő házilag van kezelve.
Fürdő leírását kívánatra küld

a fürdőigazgatóság.

A tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyiszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenféle virágból, melyek egyes szájakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyasszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sarkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvénymeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek úgy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyagobb pontosággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JÁNOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.